

Onderwerp: Subsidieverstrekking basisinfrastructuur 1 juli 2014 - 31 december 2015
BBV nr: 2014/145064

1. Inleiding

Het transitieproces sociaal domein staat beschreven in de kaderstellende nota 'Samen voor Elkaar'¹ en is op hoofdlijnen uitgewerkt in de nota 'Samen voor elkaar: op weg naar een nieuwe sociale infrastructuur in Haarlem'². Eén van de pijlers van de nieuwe sociale infrastructuur is de vorming of herinrichting van de basisinfrastructuur: de activiteiten en voorzieningen die er voor zorgen dat burgers zich in hun eigen kracht zo geholpen en ondersteund voelen dat zij zelfstandig kunnen blijven functioneren en zo veel mogelijk meer kunnen doen, nu of in de toekomst. Het gaat om laagdrempelige, vrij toegankelijke, niet individueel geïndiceerde en veelal collectieve voorzieningen.

De transitie van de basisinfrastructuur is essentieel om de inhoudelijk en financiële uitdagingen binnen het gehele sociale domein voor de komende periode te ondersteunen.

De wijze waarop deze transitie zou plaatsvinden heeft de raad vastgesteld in de nota 'uitwerking doelen en effecten sociaal domein en transitie basisinfrastructuur' (2013/368525) tijdens de begrotingsbehandeling 2014. Het betreft hier de herbeoordeling van de bestaande subsidierelaties aan de hand van geactualiseerde doelen en effecten en de herschikking van subsidies ('nieuw voor oud') ten behoeve van de door de raad vastgestelde investeringen in de basisinfrastructuur.

We hebben met de raad maar ook met de betrokken organisaties een zorgvuldig proces afgesproken. Daarbij hoort ook dat wij tijdig zekerheid bieden aan organisaties over de periode na 1 juli 2014. De termijn waarop wij in het kader van de Algemene wet bestuursrecht moeten besluiten over de subsidieaanvragen eindigt eind mei.

Voorliggende nota betreft het resultaat van de subsidiebeoordelingen basisinfrastructuur binnen de door de raad vastgestelde kaders. We zijn er in geslaagd de financiële opgave te realiseren door het herschikken van subsidies binnen de basisinfrastructuur. Hiermee kunnen we definitief invulling geven aan de door de raad vastgestelde investeringsagenda voor de basisinfrastructuur.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. De in de bijgaande lijst opgenomen subsidies voor de periode 1 juli 2014 – 31 december 2015 voort te zetten, te verlagen c.q. te beëindigen, waarbij afspraken over de inzet worden vastgelegd in de subsidiebeschikking.
2. Alle in het voorstel opgenomen subsidies eindigen per 31 december 2015.
3. De kosten van het besluit staan opgenomen in de begroting in de programma's 2, 3, 4 en 7 op de producten waar de reguliere subsidies in opgenomen zijn.
4. Eventuele frictiekosten worden opgenomen in de Berap II-2014.

¹ Nota 'Transitie sociaal domein, kadernota Samen voor Elkaar' 8 mei 2012 (2012/172892)

² Nota 'Samen voor elkaar: op weg naar een nieuwe sociale infrastructuur' 26 februari 2013 (2013/55659)

5. De betrokken organisaties ontvangen na besluitvorming een beschikking.
6. Het college stuurt dit voorstel ter bespreking naar de commissie Samenleving.

3. Beoogd resultaat

Met de transities in het sociaal domein vindt een verschuiving plaats. Tot 1 januari 2015 kan aanspraak worden gemaakt op vormen van zorg, hulp of begeleiding via de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz), maar na deze datum is dat in een aantal gevallen minder vanzelfsprekend. Haarlemmers zullen meer vanuit eigen kracht, en met hulp van mantelzorg en met vrijwillige inzet blijven functioneren in de samenleving. Dit vraagt deels een andere activiteiten binnen de basisinfrastructuur. De uitgangspunten hiervoor zijn vastgelegd in de maatschappelijke effecten en beleidsdoelen, in samenspraak met in het sociaal domein betrokken partijen in de stad. De nieuwe afspraken dragen bij aan de transitie.

Subsidies voor de (vernieuwde) basisinfrastructuur bevorderen het behoud en de versterking van zelfredzaamheid, eigen kracht en actief burgerschap van Haarlemmers en dragen bij aan een toekomstbestendig systeem in het sociaal domein, passend binnen de beschikbare middelen.

4. Argumenten

Transitie basisinfrastructuur

In de bestaande basisinfrastructuur gebeurt veel goeds in de preventie, er zijn aanpassingen nodig om financiële kortingen op en het wegvallen van specialistisch aanbod op te vangen. Enerzijds investeren wij in nieuwe activiteiten in de basisinfrastructuur en anderzijds willen wij de bestaande infrastructuur aanpassen. De investeringen leveren een bijdrage aan het voorkomen en vertragen van een beroep op veelal duurder voorziene in het specialistisch aanbod. Er worden ook individuele voorzieningen uit het specialistisch aanbod vervangen door goedkopere collectieve voorzieningen in de basisinfrastructuur. Onze investeringen richten zich op vrijwillige inzet, mantelzorgondersteuning en dagbesteding in de basisinfrastructuur.

De beoordeling heeft plaatsgevonden conform een door de raad vastgesteld proces.

In november 2013 hebben wij informatiebijeenkomsten gehouden voor onze partners om hen te informeren over de transitie basisinfrastructuur en de wijze waarop wij deze transitie vormgeven. Dit betrof de wijze van uitvraag op basis van de geactualiseerde effecten en doelen, de beoordelingscriteria en de benodigde financiële ruimte om de door de raad vastgestelde investeringen in de basisinfrastructuur ook daadwerkelijk te realiseren. Wij verwachtten dit te realiseren door betere samenwerking en door overlap in prestaties te voorkomen. Het initiatief daarvoor is, mede op verzoek van de deelnemers, bij de partijen zelf neergelegd. Wij hebben daarbij aangegeven dat wij een taakstelling zullen opleggen als het beoogde bedrag niet gerealiseerd wordt.

De partijen met wie wij een bestaande subsidierelatie hebben, hebben een prestatieplan ingediend en deze plannen zijn ieder voor zich en in samenhang met elkaar beoordeeld. Dit is gedaan aan de hand van een door de raad vastgesteld beoordelingskader (zie hieronder) en

door een vast ambtelijk team met algemene expertise binnen het sociaal domein, de accounthouder van de organisatie en juridische en financiële expertise.

Criteria beoordeling subsidieaanvragen	Toelichting
Mate waarin deze bijdragen aan de vastgestelde doelen en effecten.	De doelstellingen en effecten zijn door partners in de stad aangescherpt in de subsidiedialogen. Deze vormen de basis voor de vraagformulering. De aanvragen worden hieraan getoetst.
Mate waarin deze bijdragen aan de uitgangspunten van de transitie sociaal domein.	In de aanvragen moet de beweging beschreven zijn naar interventies gericht op preventie, zelfredzaamheid, eigen-kracht en informele ondersteuning (vrijwillige inzet en mantelzorg).
Mate van bevordering inclusieve samenleving.	In de aanvragen moet zichtbaar zijn de mate waarin kwetsbare burgers gebruik kunnen maken van de voorzieningen in de basisinfrastructuur.
Mate van integraliteit, afstemming en synergie in samenwerking met andere aanbieders binnen het betreffende domein.	Het betreft hier het opheffen van dubbelingen dan wel overlap in producten en dienstverlening. Wij verwachten dat aanbieders zelf aangegeven welke dubbelingen er in het aanbod zijn opgeheven, hoe een integrale samenwerking leidt tot een beter resultaat voor de burger en hoe een versterking van de onderlinge samenwerking leidt tot een kostenbesparend effect.
De meest effectieve schaalgrootte voor het beste resultaat: de wijk of de stad.	In de aanvragen moet beargumenteerd worden aangegeven in hoeverre de dienstverlening een stedelijk of eerder een wijkgericht karakter dient te hebben.

Partners in de stad dragen bij aan de gewenste transitie.

De algemene conclusie uit de beoordelingen is dat de goede, bestaande prestaties worden behouden en tegelijkertijd de gewenste vernieuwing wordt ingezet. Dit gebeurt deels doordat organisaties andere activiteiten organiseren bij een gelijkblijvend subsidiebedrag, maar ook door prestaties van organisaties niet meer te subsidiëren of de subsidierelatie te beëindigen. In de bijlage is per organisatie opgenomen welke subsidie over de periode 1 januari 2013 tot 1 juli 2014 is verstrekt en welke subsidie voor de periode 1 juli 2014 tot en met 31 december 2015 wordt verstrekt, met een motivering en eventuele bijzonderheden zoals een afbouw van de subsidie.

De nieuwe afspraken realiseren de financiële ruimte voor de investeringsagenda.

Bij de begrotingsbehandeling 2014 heeft de raad de investeringsagenda voor de basisinfrastructuur vastgesteld. Deze betreft de versterking vrijwillige inzet, inclusief BUUV (€ 525.000,--), de versterking van mantelzorgondersteuning (€ 200.000,--), de inrichting van sociaal wijkteams (€ 1.100.000,--) en versterking van dagbesteding (€ 100.000,--). De dekking van deze investeringsagenda werd onder meer gevonden in het herbestemmen van subsidies in de basisinfrastructuur voor € 1.600.000,--. Ten tijde van de begrotingsbehandeling 2014 was hiervoor al € 600.000,-- gerealiseerd, zodat er nog een opgave resteert van € 1.000.000,--.

In dit voorstel is deze opdracht gerealiseerd door nieuwe afspraken te maken met de organisaties en door kritisch te kijken naar structureel budget dat niet in vaste subsidies is

belegd, en naar incidentele budgetten. Hiermee is voor dit moment het uiterste uit de basisinfrastructuur gehaald, zowel uit de activiteiten van de organisaties als uit de budgetten.

BUUV de buurtmarktplaats, onderdeel van de investeringsagenda.

BUUV maakt deel uit van de Haarlemse sociale basisinfrastructuur, hiervoor is tevens een uitvraag gedaan onder verschillende organisaties in het sociaal domein. Op 22 januari 2014 is een toelichtende bijeenkomst voor geïnteresseerde partijen georganiseerd, met een presentatie en dialoog over BUUV. Op basis van de uitvraag zijn 6 voorstellen ontvangen van in totaal 9 organisaties³. Inmiddels zijn we deze organisaties in gesprek om tot een passend aanbod te komen. De intentie is om de besluitvorming rond de BUUV uitvraag voor 1 juli 2014 af te ronden.

Het proces is samen met de organisaties doorlopen.

Het proces waarmee wij tot dit voorstel zijn gekomen is met de organisaties doorlopen. De organisaties waarmee wij een bestaande subsidierelatie hebben en andere relevante partijen in de stad hebben meegesproken bij het formuleren van de maatschappelijke effecten en beleidsdoelen voor de basisinfrastructuur in de komende periode. De organisaties zijn continu tijdens bijeenkomsten en schriftelijk geïnformeerd over het proces. Bij het realiseren van efficiencywinst en het voorkomen van overlap in de nieuwe prestatieplannen is het initiatief bij de organisaties gelaten. Waar wij in het beoordelingstraject nog kans zagen voor (verdere) samenwerking hebben wij de betrokken organisaties gezamenlijk in een gesprek daarop gewezen en hen uitgenodigd samen nogmaals naar de aangeboden activiteiten te kijken. Ook met een aantal individuele organisaties is hierover gesproken.

Ten slotte hebben de organisaties waarbij de subsidie ten opzichte van de voorgaande periode verminderd of beëindigd wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op ons voorgenomen besluit. De ingediende zienswijzen zijn meegewogen in het voorstel.

Het wordt mogelijk vanaf 1 januari 2016 (ook) met nieuwe partijen prestaties afspraken te maken.

In de kaderstellende nota Subsidiesystematiek in Haarlem (2012/113347) zijn drie speerpunten vastgelegd: sturen op prestaties, meerjarige afspraken en meer concurrentie. In het proces voor de subsidies voor de komende anderhalf jaar wordt vorm gegeven aan de eerste speerpunten sturen op prestaties en het maken van meerjarige afspraken.

De subsidieafspraken die nu worden gemaakt betreffen de periode 1 juli 2014 tot en met 31 december 2015. In de beschikkingen zal worden opgenomen dat de subsidierelatie na deze periode in principe is beëindigd. In eerdere informatiebijeenkomsten zijn de organisaties hierover geïnformeerd.

Hiermee ontstaat de mogelijkheid voor de periode vanaf 2016 (ook) met nieuwe partijen afspraken te maken en wordt het derde speerpunt vormgegeven. Daarvoor is vrijheid nodig in het aangaan, maar ook in het beëindigen van subsidierelaties. De transitie in het sociaal domein krijgt in de komende periode de praktische uitwerking. De transitie is breed en de gemeente wordt voor veel meer zaken verantwoordelijk, en meerdere partijen in de basisinfrastructuur zijn aanbieders van delen van deze voor de gemeente nieuwe prestaties. Denk bijvoorbeeld aan maatwerkvoorzieningen (voorheen Awbz), de functie cliëntondersteuning (door de organisatie MEE), en de sociaal wijkteams. Wij willen de wijze

³ De betreffende organisaties zijn: Dock (in samenwerking met Haarlem Effect, Kontext en de Vrijwilligerscentrale), MEE, Ribw, Roads, Viva Zorggroep en Zorgbalans.

waarop wij alle (nieuwe) taken verwerven in de toekomst zoveel mogelijk in samenhang met elkaar doen.

Het beperken van de subsidierelatie tot 2016 wil overigens niet zeggen dat er geen subsidierelaties worden aangegaan met de huidige organisaties na 2016.

5. Risico's en kanttekeningen

De basisinfrastructuur is op onderdelen soberder.

Een deel van het bestaande aanbod wordt in de prestatieplannen ingeruild voor andere activiteiten. Zo zal binnen het welzijnswerk het aanbod verschromen c.q. op minder plekken in de stad aanwezig zijn. Er is ook een risico dat mensen minder snel geholpen kunnen worden in de maatschappelijke dienstverlening. De gemeenteraad heeft gekozen voor een verschuiving van inzet binnen een aantal prestatieplannen naar inzet in sociaal wijkteams omdat daarmee participatie, zorg en welzijn weer dichterbij de Haarlemmer georganiseerd wordt. Daarnaast voorkomt, vertraagd of verkort deze inzet het beroep op (duurdere) specialistische voorzieningen.

Nieuwe of hogere aanvragen zijn niet gehonoreerd.

Een aantal organisaties hebben nieuwe of hogere subsidieaanvragen ingediend voor de nieuwe periode. Hoewel daarin op onderdelen goede prestaties zijn opgenomen, met een goede bijdrage aan onze effecten en doelen, zijn deze niet gehonoreerd. De financiële ruimte daarvoor ontbreekt. In de tweede helft van dit jaar komen er wellicht nog wel mogelijkheden extra prestaties af te spreken, met name binnen vrijwillige inzet, mantelzorg en dagbesteding. Hiervoor worden momenteel plannen van aanpak ontwikkeld en is hiervoor geld gereserveerd in het investeringsbudget.

Een deel van de huidige subsidies wordt afgebouwd.

Voor een aantal van onze huidige subsidiepartners houdt dit voorstel in dat subsidie verminderd of beëindigd wordt. Wij hebben het proces waarbij we tot deze afwegingen zijn gekomen zorgvuldig gedaan. Hoewel de herziening van de subsidies in de basisinfrastructuur al lang gelden is aangekondigd, wordt het voor de partijen waarvan de subsidie wordt verminderd of beëindigd pas met dit besluit duidelijk wat de exacte consequenties zijn voor hen. Het direct verminderen of beëindigen van subsidie is in sommige gevallen onredelijk, bijvoorbeeld omdat er personele of huisvestingsverplichtingen zijn. In die gevallen wordt maatwerk toegepast en de subsidie afgebouwd over een redelijke termijn.

Bezwaar- en beroepsprocedures kunnen financiële consequenties hebben.

Eventuele bezwaar- en beroepsprocedures kunnen er toe leiden dat alsnog (hogere) subsidies moeten worden toegekend of dat een (andere) afbouwregeling moet worden toegepast. Dit kan financiële consequenties hebben.

6. Uitvoering

Subsidiebeschikkingen

Het subsidieproces is een bevoegdheid van het college. Na het collegebesluit ontvangen de betrokken organisaties een beschikking waarin de subsidie en de prestatieafspraken worden vastgelegd. De termijn waarop wij in het kader van de Algemene wet bestuursrecht moeten besluiten over de subsidieaanvragen eindigt eind mei.

7. Bijlagen

Overzicht subsidies 1 juli 2014 – 31 december 2015 met korte toelichtingen.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester